Vårdplatser

Fler vårdplatser – på rätt plats

Såväl akut som planerad vård kräver att sjukvården har rätt kapacitet – och att patienter kan komma till rätt nivå i vården, så att kapaciteten används rätt. Antalet vårdplatser är ett sätt att mäta kapaciteten. Vårdplatserna på akutsjukhus har minskat under många år i Sverige (Region Stockholm ligger över snittet). Överbeläggningar är ett återkommande problem (Region Stockholm har dock tydligt färre överbeläggningar än många andra sjukhus, och ligger under rikssnittet). Internationella jämförelser är ofta svåra, till exempel har Sverige och Stockholm färre intensivvårdsplatser men fler så kallade intermediära vårdplatser.

- Fortsätt bygga ut regionens närakuter.
- Utöka geriatriken, den specialiserade äldresjukvården.
- Fortsätt bygga ut avancerad sjukvård i hemmet i takt med behovet.
- Öppna fler rehabiliteringsplatser.
- Använd privata vårdgivare för att öka tillgängligheten och kapa vårdköer. I vårdvalen får alla patienter får vård på samma villkor som i regionens egen sjukvård. Vårdvalen ska utvecklas, inte avvecklas.
- Stockholmsregionens akutsjukhus ska ha moderna lokaler.
- Akutsjukhusen ska utöka antalet vårdplatser
- Fler sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor behöver anställas
- Förbättra samverkan med kommunerna för ”sömlös hemgång”. Vårdgivarna behöver samplanera med till exempel kommunala äldreomsorgen redan när en patient skrivs in för behandling.
- Inrätta fler mellanvårdsformer i samverkan med kommunerna.
- Tillgodose tillgången på rehabiliteringsplatser, och stärk samverkan med de vårdgivarna.

Färre vårdplatser på sjukhusen har i grunden varit en planerad utveckling. I takt med medicinsk och teknisk utveckling har vårdtider kortats, operationer som förr krävde flera dagars sjukhusvistelse kan nu utföras i dagkirurgi. Mer och mer vård utförs också utanför de stora sjukhusen. Samtidigt som sjukhusens vårdplatser

har minskat, har vårdplatserna byggts ut kraftigt på andra nivåer i vården: Geriatriken (den specialiserade äldresjukvården) omfattar nu över 900 vårdplatser och har på senare tid utökats i bland annat Vårberg och på Sollentuna sjukhus. Den avancerade sjukvården i hemmet (ASIH, i princip en sjukhusvårdplats i patientens eget hem) nära 3 000 vårdplatser eller fler än på akutsjukhusen sammantaget; totalt fick nära 9 000 patienter ASIH under 2020, en ökning med 4 000 sedan 2013.

De senaste åren har alla stora sjukhus i regionen byggts om och byggts ut. Fler vårdplatser finns nu i enkelrum, vilket gynnar både personlig integritet och smittskydd. Vårdmiljön och arbetsmiljön har förbättrats med moderna vårdlokaler. Antalet vårdplatser på akutsjukhusen har också ökat med drygt 200 de senaste fyra åren. I december fanns nästan 2 700 vårdplatser på akutsjukhusen i Region Stockholm.

Tyvärr är inte alla vårdplatser öppna och de räcker inte alltid till. Små marginaler leder till överbeläggningar som fortplantar sig i långa väntetider på akuten. Vårdplatserna behöver bli fler, men de vårdplatser som finns måste också kunna hållas öppna – vilket handlar om bemanningen – och de måste vara tillgängliga för de patienter som behöver – vilket handlar om vård- och utskrivningsprocesser.

Fler vårdplatser i närsjukvården

Alla patienter ska få vård i tid, på rätt plats. För många med mindre allvarliga tillstånd är den platsen inte på det stora akutsjukhuset. Det handlar om patienter med många vanliga akuta sjukdomar eller skador, som kan få hjälp på någon av de elva närakuter för barn och vuxna vi har öppnat runtom regionen. Många vanliga kirurgiska ingrepp utförs numera i dagkirurgi och inom vårdval, dvs i öppen specialistvård "på stan", hos mindre vårdgivare, närmare patienterna. Redan innan pandemin var de geriatriska klinikerna en av Stockholmssjukvårdens stora tillgångar, där äldre patienter kan få specialiserad vård fokuserad på åldrandets sjukdomar. 3 000 stockholmare får varje dygn avancerad sjukvård i det egna hemmet. I andra skalan av den nära sjukvården kan många problem förstås förebyggas eller behandlas i tid genom en god tillgänglighet till husläkaren och vårdcentralen. Och vård handlar inte bara om att operera eller behandla – många behöver också rehabilitering.

- Fortsätt bygga ut regionens närakuter för barn och vuxna.
- Utöka geriatriken, den specialiserade äldresjukvården.
- Fortsätt bygga ut avancerad sjukvård i hemmet i takt med behovet.
- Öppna fler rehabiliteringsplatser.
- Använd privata vårdgivare för att öka tillgängligheten och kapa vårdköer. I vårdvalen får alla patienter får vård på samma villkor som i regionens egen sjukvård. Vårdvalen ska utvecklas, inte avvecklas.

Fler vårdplatser på akutsjukhusen

De stora akutsjukhusen ska ha resurser att ta hand om alla patienter som behöver deras större insatser, vid allvarligare och mer resurskrävande sjukdomar och skador. Det behöver finnas större marginaler med fler öppna och tillgängliga vårdplatser.

- Stockholmsregionens akutsjukhus ska ha moderna lokaler, för att skapa goda vårdmiljöer och attraktiva arbetsmiljöer. De rekordstora investeringarna i vårdens fastigheter ska fullföljas och sjukhusen hållas rustade och i gott skick.
- Akutsjukhusen ska ges i uppdrag att utöka antalet tillgängliga vårdplatser. Målet ska vara en marginal om ca 15 procent en genomsnittlig dag, för att klara topparna bättre.
- Vårdpersonalen är avgörande för kapaciteten i vården. Regionen i allmänhet och akutsjukhusen i synnerhet måste uppdatera sin personalpolitik och ta ytterligare steg för att bli en mer attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla fler kompetenta medarbetare. Fler sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor behöver anställas.

Rätt vårdplats för varje patient

Ingen patient ska behöva stanna på sjukhus en dag längre än nödvändigt. Ofta behöver man få fortsatt vård eller omsorg – i rehabilitering, i geriatriken, eller i den kommunala omsorgen. Fungerande vårdkedjor kan låta tekniskt men är avgörande för en god vård för varje patient.